

UMEÅ UNIVERSITET

KONSTRUERAD VERKLIGHET

En undersökning om nyhetstexter kring Israel-
Palestina-konflikten efter USA:s erkännande av
Jerusalem som Israels huvudstad

Adam Arnström och Sebastian Manninen

Examensarbete, 15 hp

Medie- och kommunikationsvetenskap med inriktning strategisk kommunikation 180 hp

VT 2018

Abstract

Constructed Reality: A Critical Discourse Analysis of News Texts Surrounding the Israeli-Palestinian Conflict After the United States' Recognition of Jerusalem as the Capital of Israel. Within hours the American announcement was international news with an almost unanimous UN Security Council condemning the act. The purpose of this study is to examine how the conflict is constructed in news articles from Sweden's two largest daily newspapers as well as two largest evening papers, ranging a week from the US recognition of Jerusalem. The study is conducted with a starting point in theoretical perspectives that deal with the media's influence of people's perceptions of reality and their world view. The methods applied are first and foremost the overarching model of critical discourse analysis, with a combination of quantitative content analysis and qualitative text analysis. The study concludes that overwhelmingly, the newspapers represented the parties involved (Israelis and Palestinians) in a balanced, neutral fashion. The newspapers were however not as balanced and neutral when it came to which sources were cited.

1. Inledning	4
1.1 Syfte och frågeställningar.....	6
1.2 Konflikts historia.....	6
2. Tidigare forskning	8
3. Teoretisk förankring	9
3.1 Socialkonstruktionism.....	9
3.2 Kritisk diskursanalys.....	10
3.3 Representation.....	11
3.4 Encoding/Decoding.....	12
3.5 Nyhetsvärdering	13
4. Metod	15
4.1 Kvantitativ Innehållsanalys.....	16
4.2 Kritisk diskursanalys	17
5. Material	19
5.1 Urval.....	19
5.2 Avgränsningar.....	19
6. Resultat och analys	20
6.1 Kvantitativ innehållsanalys.....	20
6.1.1 Vad texterna handlar om.....	20
6.1.2 Hur många nyhetstexter det skrevs varje dag.....	22
6.1.3 Spekulationer i texten.....	23
6.1.4 Gestaltning i texten.....	23
6.1.5 Aktörer som kommer till tals.....	24
6.2 Kvalitativ textanalys av ledarartiklar	27
6.2.1 Dagens Nyheter.....	27
6.2.2 Aftonbladet.....	28
6.2.3 Expressen.....	30
6.2.4 Svenska Dagbladet.....	32
6.2.5 Jämförelse och diskurser	34
7. Slutsatser/diskussion	36
8. Källförteckning	39
9. Bilagor	45

1. Inledning

Den 6 december 2017 erkände USA:s president Donald Trump och hans administration Jerusalem som Israels huvudstad. Samma kungörelse innehöll också planeringen av flytt för den amerikanska ambassaden i Israel från Tel Aviv till Jerusalem. Tillkännagivandet kommer efter den amerikanska kongressens Jerusalem Embassy Act från 1995, som har skjutits upp av samtliga presidenter sedan dess men som 2017 på nytt bekräftades av senaten och öppnade för Trumps deklARATION (GPO, 2017).

Inom timmar efter Trumps tal kallade åtta länder från FN:s säkerhetsråd till krismöte; Bolivia, Storbritannien, Egypten, Frankrike, Italien, Senegal, Uruguay och Sverige (NYT, 2017). På krismötet fördömde 14 av de 15 medlemsstater i Säkerhetsrådet Trumps beslut och yrkade för dess tillbakadragande. FN kunde dock inte göra ett officiellt uttalande i och med att USA använde sin vetorätt för att stänga ner förslaget (The Guardian, 2017). USA:s FN-ambassadör Nikki Haley svarade efter krismötet genom att peka ut FN för att “skandalöst vara en av världens främsta center för fientlighet mot Israel” (BBC, 2017).

I den här uppsatsen undersöker vi svenska artiklar gällande rapporteringen av Israel-Palestina-konflikten efter USA:s erkännande av Jerusalem som Israels huvudstad. Det handlar om att analysera hur svensk nyhetsmedia rapporterar om ämnet. Detta med utgångspunkt i de medieteoretiska perspektiv som behandlar mediernas inflytande över människors verklighetsuppfattningar och världsbild.

Konflikten har kritiserats genom åren. The Guardian har blivit anklagade från båda sidorna för snedvridning i sin rapportering. Tidningen själv menar att det framförallt kommit klagomål från folk som är pro-Israel. Dessa klagomål handlade om att rubriker ska ha varit missledande där palestinska gärningsmän framstod som offer. (Guardian, 2016). Liknande anklagelser togs även upp i en rapport från 2009 om Gazakriget av tankesmedjan Timbro som undersökte istället om de svenska mediernas rapportering. I rapporten riktas kritik mot hur tidningarna inte förhållit sig objektiva, att mångsidighet hade slarvats med, och hur saker skrevs ur kontext. Vidare menar författarna av rapporten att de svenska medierna missgynnade Israels syn på konflikten (Poirier Martinsson, 2009:3).

I Sverige så har de politiska partierna olika synpunkter gällande konflikten. Socialdemokraternas inställning är att de vill att det ska finnas en tvåstatslösning där både Israel och Palestina kan leva i fred, men även att ockupationen av Östra Jerusalem, Västbanken och blockaden av Gaza ska upphöra. Socialdemokraterna menar att ett av de största hindren för en tvåstatslösning är Israels bosättningspolitik; att Israel bygger bosättningar som tar upp för mycket utrymme av Västbankens yta (Socialdemokraterna, 2017). Kristdemokraterna delar åsikten att om parterna i Israel-Palestina-konflikten skulle kunna komma på en tvåstatslösning som gynnar båda sidorna, så hade samtliga palestinier och israeler fått en bättre levnadssituation. Det som dock skiljer Kristdemokraterna från Socialdemokraterna är att Kristdemokraterna kan tänka sig att Sverige ser Jerusalem som Israels huvudstad (Kristdemokraterna, 2017). Under 2014 så erkände Sverige Palestina som en självständig stat (Regeringen, 2018). Emmanuel Nahshon som är talesman för israeliska utrikesdepartement menar att beslutet inte har varit en vänlig akt mot Israel, och Jan Björklund, partiledare för Liberalerna ansåg att erkännandet var alldeles för hastigt och fick Sverige att framstå som ensidigt (Sveriges Radio, 2015). Vänsterpartiet välkomnade beslutet genom att säga:

“Ett erkännande skickar en tydlig signal av hopp till de palestinier som lever i skuggan av muren, som får sina liv sönderslagna av blockaden av Gaza och som dagligen trakasseras i check-points. Erkännandet skickar även en tydlig signal till Israel att vårt land inte accepterar ockupationen av Palestina.” (Vänsterpartiet, 2014)

Vi undersöker i denna studie nyhetstexter från tidningarna Dagens Nyheter, Svenska Dagbladet, Aftonbladet och Expressen. Där Dagens Nyheters politiska hållning är oberoende liberal (DN, 2018), och Svenska Dagbladet är obunden moderat (SvD, 2018). Även de två kvällstidningarna har olika politiska ställningstaganden, med Aftonbladet som oberoende socialdemokratisk (Aftonbladet, 2018) och Expressen liberal (Expressen, 2018). Det blir intressant att undersöka om rapporteringen i de valda dagstidningarna och kvällstidningarna följer samma mönster som de politiska partierna. Ett ytterligare jämförande perspektiv för uppsatsen blir det mellan dagstidning och kvällstidning, och

vederbörandes nyhetsdramaturgi¹. Vi har länge varit intresserade av och följt diskussionen om Israel-Palestina-konflikten och dess mediebevakning i Sverige, där vi tycker oss ha sett under en lång tid en snedvriden diskurs.

1.1 Syfte och frågeställningar

Syftet med uppsatsen är att undersöka hur Israel-Palestina-konflikten konstrueras i två svenska dags- respektive kvällstidningar, en vecka från USA:s erkännande av Jerusalem som Israels huvudstad. Följande frågeställningar har använts:

- Hur representeras israelerna och deras agerande i nyheterna?
- Hur representeras palestinierna och deras agerande i nyheterna?
- Vilka aktörer kommer till tals?
- Finns det några skillnader mellan tidningar med olika politisk inriktning?

1.2 Konflikten historia

Mycket av vad historiker vet om det som är nutida Israel kommer från Bibeln, där det judiska folket spårar sina rötter till Abraham över 4000 år sedan, fadern av judendom och senare, islam (Britannica², 2018). Vad gäller detaljer och exakta årtal kan Bibeln vara motsägelsefull och opålitlig, men samtidigt en ovärderlig källa, som många gånger är den enda som finns tillgänglig för historiker och forskare - och den är också i själva verket den första och främsta biografien över Jerusalem (Sebag Montefiore, 2011: 49).

Kung David härskade över kungariket Israel och Juda runt 1000 f.v.t. (före vår tideräkning), där David erövrade och gjorde Jerusalem till det judiska kungarikets huvudstad. Det blev platsen för det kungliga palatset och den heliga platsen för Judendomen (Britannica², 2018).

¹ En metod där nyheterna vill fånga publikens intresse med hjälp av melodramatiska metoder; göra det mer sensationellt än kontinuerligt.

² Artikeln Jerusalem på britannica.com

Kungariket och Jerusalem erövrades, återtog, människor utvisades och massakrerades många gånger, av olika folkslag, med olika religioner, under tusentals år. Assyrierna invaderade på 700-talet f.v.t. Babylonierna på 500-talet f.v.t., där de raserade templet i Jerusalem. Grekerna och Alexander den Store på 300-talet f.v.t. På 160-talet f.v.t. gjorde de judiska Mackabéerna uppror. Romarna erövrade kungariket på 60-talet f.v.t. och ännu en gång, raserades det heliga templet i Jerusalem. Under 600 år erhöll Romarriket kontroll över området och då främst Jerusalem. Under den tiden konverterade den romerske kejsaren Konstantin den store till kristendomen och staden blev en viktig plats för kristna (Britannica², 2018).

Den kristna guldåldern upphörde när perserna invaderade på 600-talet e.f.t. (efter vår tideräkning). Jerusalems invånare massakrerades och kyrkorna förstördes. Muslimerna styrde sedan över området i fyra århundraden. De muslimska kalifaten³ ökade i makt och territorium vilket slutligen stimulerade korstågen⁴ i början på 1000-talet e.f.t. Korstågsstyrkor erövrade kungariket och Jerusalem, och muslimernas stora heliga platser blev kristna kyrkor och muslimer och judar förbjöds att bo i staden (Britannica², 2018).

Området bytte under de nästkommande 300-400 åren styren flertalet gånger, från muslimska, till kristna, och tillbaka. Det tog till mitten på 1300-talet för judar som bannlysts från staden att återvända och bosätta sig (Britannica², 2018).

Mellan 1517 - 1917 var stora delar av Mellanöstern under kontroll av Osmanska riket, däribland nutida Israel, som på den tiden hänvisades till som Södra Syrien. Under den här tiden fortsatte judarnas immigration till området. Efter Första världskrigets slut 1918 tog Osmanska rikets 400-åriga herravälde slut och Storbritannien tog kontroll över regionen. Området kallades för Brittiska Palestinamandatet och inkluderade nutida Israel, Jordanien och de Palestinska territorierna. Flertalet deklarationer och kommissioner föreslog under årens gång olika uppdelningar av marken mellan judarna och araberna utan acceptans från båda sidor (Britannica⁵, 2018). Den brittiska kontrollen nådde sitt slut 1947;

³ Kalif var den titel som den andlige och världslige ledaren för sunnitisk Islam fick efter profeten Muhammeds död 632.

⁴ Korstågen var en serie religiöst inspirerade europeiska fälttåg från den västerländska kristenhetens sida i syfte att återerövra Jerusalem från de islamiska kalifaten.

⁵ Artikeln Arab-Israeli wars på britannica.com

Storbritannien var sargat efter Andra Världskriget och förhandlingarna överläts åt Förenta Nationerna, som föreslog ännu en plan att dela marken i en judisk stat och en arabisk stat. Judarna godtog FN:s delningsförslag medan araberna vägrade acceptera det. Efter delningsresolutionens antagande formades palestinaarabiska gerillaförband och gick till anfall mot judiska mål. Dessa backades upp av styrkor från Syrien och Transjordanien (nuvarande Jordanien). I april–maj 1948 avgjordes kriget till judarnas förmån, och den 14 maj 1948 deklarerades Israel officiellt en självständig stat (NE, 2018). En historisk händelse, som kom att markera början på årtal av stridigheter och våldsamheter mellan israeler och palestinier.

Historiken finns för att ge förståelse om Israel-Palestina-konflikten. Hur pass långt bak detta område har varit krigshärjat, hur långt bak och hur många gånger staden Jerusalem har gjorts anspråk på. Därför tycker vi att det är viktigt att känna till det förflutna för att förstå nutiden.

2. Tidigare forskning

Ström (2015) undersökte i sin kandidatuppsats om hur svenska tidningar skildrar konflikten mellan Israel och Palestina. Målet var att reda på om det fanns någon skillnad med hur rapporteringen mellan dessa två sidor såg ut. Det författaren kommer fram till i de tidningar som undersökts är att bilden av palestinier målas upp som passiva offer där de är utsatta av en våldsam israelisk krigsmakt (Ström, 2015). I hennes uppsats undersöks även visuella faktorer som fotografier och illustrationer, vilket inte kommer studeras i vår kandidatuppsats. Denna uppsats fokuserar på rapporteringen om konflikten efter en specifik händelse, USA:s erkännande av Jerusalem som Israels huvudstad.

Nord m.fl. (2003) behandlar hur medierapporteringen har sett ut i Sverige angående Irakkriget. Författarna ville undersöka vilken bild av verkligheten som framkommer i tidningarna. Sådan journalistik skulle kunna förse läsarna med information så de kan fritt och oberoende ta ställning i frågor rörande samhället (Nord. et al, 2003: 98–99).

Författarna undersökte även hur ofta källorna som används i texterna är anonyma eller inte. Det är väldigt viktigt för journalister att redovisa sina källor, då journalisternas trovärdighet ökas om läsarna kan ta del av var eller från vem de fått informationen. I

tidningarnas rapportering om Irakkriget så framkom det att 57 % av artiklarna använde sig av anonyma källor, vanligast var i tidningarna Svenska Dagbladet och Dagens Nyheter (Nord. et al, 2003: 104–106). Detta är intressant då vi i vår studie har valt att använda sig av texter från dessa två tidningar, och om användandet av anonyma källor kan påverka till hur en händelse konstrueras; används citat från anonyma personer så ställer det frågan hur trovärdig en nyhetstext är.

Nord m.fl. (2003) ställde sig, efter sin analys, själva frågan om rapporteringen av Irakkriget har varit partisk, opartisk eller neutral. Författarna skriver att många läsare hade klagat på att de svenska medierna skulle varit partiska för USA på ett gynnande sätt, medan Irak och muslimer målats upp som missgynnande. I deras forskning så fann de inte mycket som kunde stödja dessa anklagelser men vad de kunde se i undersökningen var att ett stort antal spekulationer framgick i nyhetstexterna. Författarna menar att journalistiken har förändrats över åren. Tidigare var det vanligare att journalister skrev på ett mer passivt sätt, som kan upplevas mer beskrivande än dagens aktiva journalistik som har mer fokus på tolkande. Vilket även hänger samman med att nyheter dramatiseras mer, att spänning är ett viktigt verktyg till vad en händelse kan leda till (Nord. et al, 2003: 109–111). I den här uppsatsen är det intressant att undersöka hur spekulationer och nyhetsdramaturgi påverkar diskurserna om konflikten och dess parter.

3. Teoretisk förankring

De teoretiska ramverk som är relevanta för denna studie har haft olika syften under analysens gång. Socialkonstruktivistiskt och diskursanalytiskt perspektiv har varit med för att undersöka hur mediernas innehåll och dess språk är med och skapar den verklighet vi lever i. Representation och encoding/decoding används för att undersöka hur det går till. Nyhetsvärdering som redskap hjälper oss att analysera diskurser i journalistiskt material.

3.1 Socialkonstruktivism

Samhällsvetenskapen har historiskt sett dominerats kunskapsteoretiskt av traditionell essentialism. Essentialism är tron om att den ovillkorliga strukturen av verkligheten

bestäms av kvalitéer eller aspekter som är oberoende av individens medvetenhet, exempelvis att kvinnor är annorlunda från män på grund av sin natur, inte några kulturella omständigheter (NE, 2017). Peter L. Berger ifrågasatte detta när han introducerade socialkonstruktionism där förhållandet mellan samhället och individen ofta är centralt. Berger betonar hur viktigt språket är i produktionen av sociala strukturer, som är formade av sociala processer. Denna fokus på språk och vikten av social interaktion är utmärkande karaktärsdrag för tänkandet i socialkonstruktionism där alltså både samhället och individer existerar inom språket (Heide, 2009: 45). Berger talar om att människors världsbild är redan given i ett samhälles språk; det finns väldigt lite tvivel om att språk kontrollerar individers förhållande till verkligheten (Heide, 2009: 46). Denna studie kommer att titta på just detta: hur aktörer i ett samhälle, i det här samspelet, konstruerar människors verklighet. Hur studiens valda ämne, detta fenomen, konstrueras i media. Det som står i tidningarna kommer med stor makt när människor tar det som sanning. När något upprepas kontinuerligt tar människor det för hur världen ser ut, den kunskapen om den här upplevda verkligheten antas vara ett objektiva faktum (Heide, 2009: 52). Berger lär ut vikten av att ifrågasätta och problematisera saker som vi annars hade tagit för givet, och därmed gett oss möjligheten att se genom samhällets ögon, dess institutioner (Heide, 2009: 43–44).

3.2 Kritisk diskursanalys

I dess enklaste, mest basala begreppsbestämning, är diskurs en form av språkanvändning. Diskursanalytiker har dock försökt söka sig bortom sådana sunt förnuft-definitioner i och med att de ter sig tämligen svävande och är inte alltid tillräckliga. I det mer teoretiska konceptet av diskurs har analytiker inkluderat komponenter som vem använder språket, hur, varför och när. En karaktärisering av diskurs som förkroppsligar några av dessa mer funktionella aspekter är en kommunikativ händelse. Det kan röra sig om en jobbintervju, ett telefonsamtal, en lektion, samt att skriva eller läsa nyheter. Det kan alltså vara människor som använder språk för att kommunicera idéer eller övertygelser (van Dijk, 1997: 2).

Inom diskursteori så har språket en stor betydelse över hur vi uppfattar vår verklighet och eftersom språk hela tiden utvecklas så är en vanlig tankegång i teorin att sociala fenomen

är ständigt under utveckling, det vill säga att betydelsen av samhälle och identitet aldrig är färdiga (Winther Jørgensen & Phillips, 2000: 31).

En nyhetstext är i sig är ingen slumpmässig kombination av tecken. Producenterna av nyheterna, dvs. ägarna, redaktörerna och journalisterna är alla individer med egna intressen och bakgrunder, detta styr och påverkar innehållet i allra högsta grad (Bergström & Boréus, 2012: 273). I diskursanalys handlar det dock inte om att ta reda på vad producenterna av nyheterna vill säga, utan man läser texten för att förstå vad som underförstås, omöjliggörs och impliceras (Börjesson, 2003: 23). Språk är en handling. När språk används har verklighet konstruerats (Börjesson & Palmblad, 2007: 10). I fallet med svenska nyhetsmedier kan detta bli verkligheten för många svenskar. Människor har nämligen ett behov av hjälp att välja vilken information de ska ta del av, då finns nyhetsmedia som sorterar och framförallt strukturerar händelser i samhället som ska förmedlas till offentligheten (Strömbäck, 2014: 91). Kritisk diskursanalys är ett verktyg vars syfte är att avslöja dolda maktstrukturer (Bergström & Boréus, 2012: 373). Vi kan med hjälp av denna metod se det märkvärdiga i något som kan framstå som naturligt; nyhetsrapportering om en konflikt (Börjesson, 2003: 23).

3.3 Representation

Representation är ett begrepp som handlar om hur förståelse skapas och utbyts mellan människor inom en kultur, detta görs genom användandet av språk, tecken och bilder. Stuart Hall menar att ofta inom kulturer så delar folk liknande världsuppfattningar. Men för att mening ska få betydelse så behövs en mottagare, det vill säga saker i samhället är inte givna förrän de uttrycks i ord och att folk pratar om dem. Mening skapas genom att folk i en kultur interagerar med saker och ger det en betydelse. Ett exempel på detta kan vara att en röd lampa som blinkar kan innebära "varning" eller att ett problem har uppstått. Innebörden av en blinka röd lampa har skapats genom språk i kulturer och är en viktig process för att förstå varandra (Hall, 1997: 15–16).

Denna teori ligger till grund för vår avsikt att undersöka hur palestinier och israeler representeras i texterna. Ordet "arbetare" utan kontext kan definieras som en anställd person, men sätts det ihop i kontext med att "mordoffret var en ensamstående arbetare" så

får det en annan betydelse. Det vill säga att personen som förlorade sitt liv var inte bara en människa utan även en arbetande sådan. Vilket kan vara irrelevant för nyheten, men effekten ger en sympatisk bild av mordoffret som påverkar hur man tar ställning i relaterade frågor.

3.4 Encoding/Decoding

Medieinstitutioner och texterna de genererar är viktiga ideologiska dimensioner som vi kan förstå världen genom. Hall utforskar denna förståelse- eller betydelseprocess där media sänder ut sina meddelanden till sin publik. Språket kodas, dvs. att det fylls med betydelse, av producenter för att sedan återigen få en betydelse av publiken när det avkodas. Denna encoding/decoding-teori blir intressant, inte minst för studien, eftersom att Hall poängterar att förhållandet mellan de två inte är helt symmetriskt; att det inte antas finnas en direkt korrespondens mellan avsändarens avsedda betydelse och mottagaren tolkning av betydelsen (Laughey, 2007: 61). Trots att Hall är mest intresserad av tv-mediet, är hans teorier fortfarande fullt applicerbara på det skrivna ordet. Produktionen har nämligen alltså professionella koder, så som teknisk kompetens och produktionsvärden med hög budget, som nyhetsmedia i studiens fall, drivs genom. Att arbeta genom dessa koder gör att betydelserna som genereras har den institutionella, politiska eller ideologiska ordningen inbäddad i dem. Men även om de här betydelserna som genereras bär ansenlig vikt i hur meddelandet kommer av avkodas, är det inte bestämt (Laughey, 2007: 62). Nyheterna kommer aldrig att kunna representera upplevelsen av att faktiskt varit på plats när något skett, utan kan bara uttrycka ”verkligheten” genom sina professionella koder och det mediet tillåter. Media alltså – som språk – är strukturerade efter regler och koder vilket gör dem särskilt benägna att ideologiskt konstruera betydelse. För oss kan det exempelvis handla om att se vad som anses vara viktigt att nämna i artiklarna eller i vilken ordning. Dessa är sätten som medieprofessionalismens ideologi konstrueras genom kodningen, i den meningen att bestämma föredragna betydelser (Laughey, 2007: 63). Med stöd av Stuart Halls encoding/decoding-modell kan vi synliggöra hur media formulerar sitt meddelande, och hur det kan påverka mottagarens tolkning.

De kodade ideologierna, så som professionalism och nyhetsvärde avgör dock inte strukturen för hur meddelandet kommer mottas. Hall identifierar tre olika kategorier av

avkodning där publiken ger meddelandet betydelse. En publikmedlem kan anta en så kallad dominant kod, vilket betyder att personen accepterar den av medieproducenterna föredragna betydelse (Laughey, 2007: 63). Det kan handla om att acceptera en viss konstruktion av Israel-Palestina-konflikten som en absolut sanning, och en konsekvens kan vara att sedan sprida/reproducera denna avsedda betydelse. Den andra kategorin eller positionen är den förhandlande koden. Att avkoda inom den förhandlande versionen är både anpassande och oppositionellt; den erkänner legitimiteten av den dominanta koden, men kan samtidigt göra sina egna regler (Hall, 1980: 172). Publikmedlemmar kan här tycka att sina situationer är undantagen till regeln, då de förstår meddelandet och vad som sägs, men deras egna erfarenheter spelar också en roll (Laughey, 2007: 63). Slutligen, är det möjligt för en publikmedlem att helt och hållet förstå ett meddelande men att avkoda det på ett helt motsatt sätt. Personen laddar ner ett meddelande i den föredragna koden för att sedan addera en alternativ föreställning eller referens. Detta är någon som använder en oppositionell kod (Hall, 1980: 172–173). Det kan vara personen som läser något i nyheterna och förstår meddelandet, men som ser något annat, kanske på grund av annan kunskap eller annan åsikt.

3.5 Nyhetsvärdering

När det kommer till nyhetsvärdering handlar det om hur pass intressant och värdefull en nyhet är för att få utrymme i en tidning eller någon annan slags nyhetssändning. I tidningar kan det vara begränsat med vad som får plats och är värt att rapportera om under en given dag. Därmed frågar journalister sig själva om de ska ge läsarna vad de vill ha eller vad de borde vilja ha (Häger, 2014: 92–93). Det finns olika faktorer som påverkar nyhetsvärdet. Det kan exempelvis handla om det geografiska avståndet; är nyheten längre ifrån platsen man bor på så minskar intresset medan ju närmare det är så ökar betydelsen. Tidsavståndet handlar om hur relevant nyheten är i kontext med tid och det kulturella avståndet betyder att människor har en bättre koppling till länder som delar en liknande kultur som sin egen, än till främmande, till exempel politik, ekonomi och religion (Häger, 2014: 101–102).

“För en indisk radiolyssnare är en tågolycka utanför Calcutta med tjugo dödsoffer en större nyhet än en färjekatastrof i Östersjön med flera hundra döda. Detta inte

för att värdera människoliv, utan som ett konstaterande av hur nyhetsvärdering faktiskt fungerar.” - Fichtelius i Björn Hägers Reporter: en grundbok i journalistik (2014).

Konflikter är en annan faktor som spelat stor roll i medierapportering. Eftersom området alltid har intresserat människor och anses vara grunden för all dramatik (Häger, 2014: 103). Då konflikter består av flera parter så är det intressant att undersöka i den här studien hur de olika sidorna konstrueras i svensk media. Anses den ena vara bättre än den andra eller framställs de som jämlika?

Ett neutralt perspektiv är nödvändigt för en tidning som vill förmedla opartisk nyhetsrapportering. Då är det viktigt att journalisten inte tar ställning för eller emot de parter som skrivs om, utan en opartisk nyhetsförmedling behöver vara balanserad där båda sidorna får plats i texterna. Händelser får inte underlåtas att nämnas där endast ena parten får utrymme (Weibull & Wadbring, 2014: 248). Därmed är det intressant att jämföra olika tidningars (med olika politisk färg) perspektiv gällande Israel-Palestina-konflikten; undersöka om det implicit syns tydliga mönster där det förekommer partiskhet i nyhetstexterna. Forskning har visat på att journalistik har blivit mer tolkande än beskrivande. Nord och Strömbäck menar att makten över opinionsbildningen har gått från politiker till nyhetsmedier. Då journalisterna är de som förmedlar informationen till människor, så har de även förmågan att tolka bilden av politik som publiceras (Nord & Strömbäck. 2012: 278). Författarna beskriver det som:

“... en av de största maktförskjutningarna i samhället under 1900-talet”. (ibid.)

Dramaturgi är ett begrepp som beskriver hur media utgår efter berättartekniska metoder för att fånga läsarnas intresse. Det kan handla om att producera nyheter där det finns två tydliga sidor; den underlägsna människans kamp mot den styrande. De bestämda rollerna ska underlätta för läsarna att identifiera sig med aktörerna och göra nyheten mer intressant (Häger, 2014: 288). En annan aspekt som skapar högt nyhetsvärde är att skriva händelsen från ett perspektiv, sådana nyheter får större utrymme än positiva (Pettersson, 2010: 105).

Gudmund Hernes har studerat hur media går tillväga för att göra nyheter attraktiva, vilket han kallar medialisering. Medialisering innehar sex stycken tekniker där den första tekniken tillspetsning betyder hur händelser eller citat spetsas till att bli klart och tydligt, då detta har en större chans för nyheterna att nå ut i media. Förenkling handlar om att en komplicerad nyhetstext förenklas vilket kan medföra att information från nyheten försvinner (Häger, 2014:131). Det kan exempelvis handla om att språket simplificeras. Nord och Strömbäck menar att det i viss mån kan påverka vilka händelser som blir rapporterade. Exempelvis att nyheter om konsekvenser av politiska beslut väljs före nyheter om förhandlingsprocessen av beslutet; eftersom de är mindre invecklade och mer entydiga (Nord & Strömbäck, 2012: 214). Polarisering av konflikter innebär att journalisten väcker känslor i texten för att fånga läsarnas uppmärksamhet. Intensifiering är när teman som exempelvis våld och utbrott utnyttjas för att skapa levande och intresseväckande texter. Konkretisering betyder att författaren uppmärksammar det som är konkret i nyheten. Den sista vinkligningsmetoden heter Personifiering vilket innebär att lyfta fram särskilda personer som kan ge nyheten mer tyngd och uppmärksamhet (Häger, 2014: 131–132). Vi tittar om den här typen av nyhetsdramaturgiska tekniker återfinns och används i texterna för den kvalitativa analysen.

4. Metod

Den kritiska diskursanalysen är studiens övergripande analysmodell, där den kvantitativa innehållsanalysen och kvalitativa textanalysen är konkreta metoder som används. Den kvantitativa innehållsanalysen ger oss en översiktlig blick över de olika tidningarna, medan den kvalitativa textanalysen går in på djupet i en ledare från respektive tidning.

Tillvägagångssättet för den kvantitativa innehållsanalysen har gjorts med hjälp av ett kodschema som omfattat nio stycken variabler. Vi har använt oss av programmet Numbers⁶ för att hålla räkning på de olika texterna och deras skillnader; om nyhetstexten varit en ledare i Dagens Nyheter så har dessa variabelvärden skrivits ner i Numbers för att bevaka hur mycket av urvalet som har undersökts. Variablerna om tidningarna/aktörerna är negativa/positiva/neutrala och om det förekommer spekulationer är svåra att hålla

⁶ Kalkylprogram av Apple.

objektiva, då den subjektiva dimensionen är svår att ignorera (Ekström & Larsson, 2013: 139).

Tillvägagångssättet för den kritiska diskursanalysen har varit en kvalitativ textanalys av fyra ledartexter, med hjälp av Norman Faircloughs tredimensionella modell. I denna analys, uppmärksammade vi vokabulär, värdeladdade ord och begrepp, samt vad för betydelse ord kan få i en viss kontext (Fairclough, 1995: 57). Metoden undersöker inte enbart det lingvistiska utan även hur verklighet konstrueras i texten; hur bidrar nyhetsartikeln till diskursen om Israel-Palestina-konflikten?

4.1 Kvantitativ Innehållsanalys

Kvantitativa frågor är numeriska och därför krävs det att frågorna är mätbara (Hartman, 2004: 206). Vi har skapat variabler som ska gå att koda på ett konsekvent sätt. Att analysera det i texterna som klart går att utläsa är en viktig regel i skapandet av ett kodschema (Ekström & Larsson, 2010: 141). Vi har valt att utföra kodschemat med en kodmanual vars syfte är att underlätta arbetet och fungera som guide till hur kodningsprocessen ska gå tillväga, dessa finns som bilagor längst ner i dokumentet. Därmed har variablerna utformats för att begränsa tolkning av implicita budskap.

Metoden är användbar om man vill göra ett systematiskt upplägg där forskaren kan dra generella slutsatser på ett större material, vilket ökar möjligheterna till välgrundade jämförelser (Ekström & Larsson, 2010: 119). Vi använder en kvantitativ innehållsanalys för att dra generella slutsatser och jämföra de olika tidningarna.

Den kvantitativa innehållsanalysen har kritiserats för sin förenklande infallsvinkel. Att metoden används för att undersöka särskilda delar som leder till att helhetsperspektivet kan försvinna, men även hur innehållet inte undersöks på djupet har varit förekommande kritik från forskare (Ekström & Larsson, 2010: 121). Vilka slutsatser kan man egentligen dra av resultat som är baserade på tabeller och diagram? Detta är en vanlig kritik att de frågor man utgår ifrån behöver kunna besvaras objektivt, det vill säga svaren ska vara oberoende av den forskare som utför analysen (Ekström & Larsson 2010: 124). Vi väljer att kombinera en översiktlig kvantitativ innehållsanalys med en kritisk diskursanalys, där

innehållsanalysen ska ge en generaliserad bild av tidningarna medan diskursanalysen undersöker utvalda ledare på djupet.

4.2 Kritisk diskursanalys

Diskurser om Israel-Palestina-konflikten representerar verklighet, samtidigt som de kan skapa världen för många genom läggande av tyngdpunkter och genom selektiva skildringar (Börjesson, 2003: 19). En analys av texternas grammatiska element kan hjälpa kartlägga hur diskurserna förverkligas textuellt. Det vill säga att klarlägga de ideologiska konsekvenser som olika framställningsformer kan ha (Winther Jørgensen & Phillips, 2000: 87).

Den kritiska diskursanalysen som verktyg kan även användas för att undersöka hur nyhetsjournalistik utnyttjar icke faktabaserad information i texterna, det vill säga om det förekommer spekulationer i studiens urval av texter, samt hur det kan bidra till hur en händelse konstrueras. Användandet av anonyma källor ska även utforskas i syfte med att det ställer frågan hur väl pålitlig en nyhetsartikel kan tänkas vara. Ett citat utan namn förlorar lite av sin tyngd men kan även formuleras om på ett sätt som tillför till dramaturgin av händelsen.

Norman Fairclough använder sig av en tredimensionell modell för att förstå den kritiska diskursanalysen. Dessa tre nivåer består av text, diskursiv praktik och social praktik. Text innebär att man utgår från en lingvistisk riktning, vilket kan handla om att undersöka grammatiska strukturer i texter, som till exempel meningsuppbyggnader. Med diskursiv praktik analyseras hur texterna produceras, distribueras och sedan konsumeras av läsarna. Den sista nivån, social praktik handlar om hur kombinationen av text och diskurser sätts i ett socialt sammanhang, Fairclough menar att dessa tre nivåer interagerar med varandra under analys av diskurser (Bergström & Boréus, 2012: 375).

I den här uppsatsen undersöks hur meningsuppbyggnader konstrueras i rubriker, ingresser och brödtexter. Även användandet av värdeladdade ord och begrepp som förekommer i nyhetsartiklarna. Fairclough menar att det inte räcker att analysera texten i en

diskursanalys utan han menar det även krävs en förbindelse mellan textanalys och social analys (Winther Jørgensen & Philips, 2000: 71).

Den diskursiva praktiken undersöks i uppsatsen genom att analysera nyhetsdramaturgins betydelse, och genom att jämföra nyhetstexter ur olika tidningar så undersöks vilka diskurser som produceras och reproduceras (Fairclough, 1995: 61–62).

Den sociala praktiken undersöks inte, men genom att beskriva det historiska och politiska sammanhang som texterna har producerats i så tar vi hänsyn till det.

Att ifrågasätta om det som rapporteras i nyheterna representerar en viss ideologi med visst intresse eller agenda, eller ur vems perspektiv verkligheten beskrivs, är kritiska granskningar av samhället som med kritisk diskursanalys, kan utvecklas (Bergström & Boréus, 2012: 266). Metoden används kritiskt i den meningen att den kan hjälpa den motiverade forskaren att klargöra den diskursiva praktikens roll i upprätthållandet av den sociala situation och praktik, som innebär ojämlika maktförhållanden. När exempelvis en social grupp konkret underkastas andra grupper (Winther Jørgensen & Phillips, 2000: 69). Det är dock viktigt att inte förlora sig själv i de ideologikritiska idéerna, så de stör och styr det man ser, och inte ser i texten. Att bara uppmärksamma sådant i texten som bekräftar ens egna tolkningar gör att studien förlorar sin objektiva status och sitt vetenskapliga värde. En balans behöver finnas då en detaljerad språkanalys av rubrikerna och texterna på egen hand inte är mycket till kritisk diskursanalys (Bergström & Boréus, 2012: 285).

Den kritiska diskursanalysen anses däremot inte som politiskt neutral (som objektivistisk samhällsvetenskap) utan som ett kritiskt angreppssätt (Winther Jørgensen & Phillips, 2000: 70). Kritiska forskare tar sidor, i den mån att de blir aktivt involverade i ämnen och fenomen som studerar dominans och ojämlikhet uttryckt i diskurs. De blir aktivt involverade just för att kunna avtäcka eller utmana relevanta sociala problem. Till följd av detta är arbetet med kritisk diskursanalys mer ärende-fokuserat, än teori-fokuserat (van Dijk, 1997: 22).

Hur väl kommer kritisk diskursanalys att visa oss världen som den är? Det är viktigt att betona att just diskurser inte är något som ligger ute som färdiga fakta. Denna studie

kommer därmed otvetydigt att präglas av att vi gör saker själva, med urval eller meningssammanhang. De vetenskapliga resultaten är därför att ses som slags konstgjorda föremål, vars innehåll behöver ett kulturellt sammanhang för att förstås (Börjesson & Palmblad, 2007: 20–21). Det slutgiltiga målet är trots allt inte bara vetenskapligt, utan också socialt och politiskt, nämligen förändring (van Dijk, 1997: 23).

Det bör nämnas att diskursanalys är en helhet av analys och inte och inte en procedur där insamling av “fakta” kommer först och analys därefter (Börjesson & Palmblad, 2007: 16). En kritisk diskursanalys börjar ofta med frågan ”Varför ser texten ut som det gör?” och slutar i bästa fall med en värdefull vetenskaplig studie, hur denna studies meningsfulla upptäckter presenteras kan bara besvaras efter frågeställningen är besvarad, och analysarbetet är gjort (Bergström & Boréus, 2012: 286).

5. Material

5.1 Urval

Insamlingen av material till studien har gjorts från mediearkivet Retriever. Ledartexter från Sveriges två största dagstidningar Dagens Nyheter och Svenska Dagbladet, samt Sveriges två största kvällstidningar Aftonbladet och Expressen. Vi har valt att analysera ledare eftersom i dessa texter så uttrycks det mer åsikter än vanliga nyhetsartiklar. Då syftet med studien är att undersöka tidningar med olika politisk färg så blir det tydligare med opinionsbildande texter.

De fyra olika ledarartiklarna som valts har följt samma tema om erkännandet och skrevs under den utvalda veckan. Då det enbart skrevs en ledarartikel om erkännandet av varje tidning under studiens tidsperiod så valdes just dessa.

5.2 Avgränsningar

I Retriever gjordes vissa avgränsningar. Sökorden palesti* och israel* användes för alla artiklar för att få med alla möjliga böjningar av orden. Förekomsten av dessa sökord i artiklar i de valda tidningarna undersöktes under perioden 06-12-2017 till 12-12-2017,

alltså en hel vecka från USA:s erkännande av Jerusalem som Israels huvudstad för få med rapporteringen om reaktionerna till beslutet av Donald Trump, protesterna på plats i Israel, samt händelserna i FN.

6. Resultat och analys

I detta kapitel redogör vi för det resultat som vi har kommit fram till. Resultatet presenteras först genom en kvantitativ innehållsanalys av materialet med tematiska underrubriker. Sedan presenteras en kvalitativ textanalys av de fyra ledarartiklarna med en underrubrik för varje tidning, dessa är listade i kronologisk ordning. Vi har utgått från våra frågeställningar i den kvantitativa och kvalitativa analysen för att behålla en tydlig systematik.

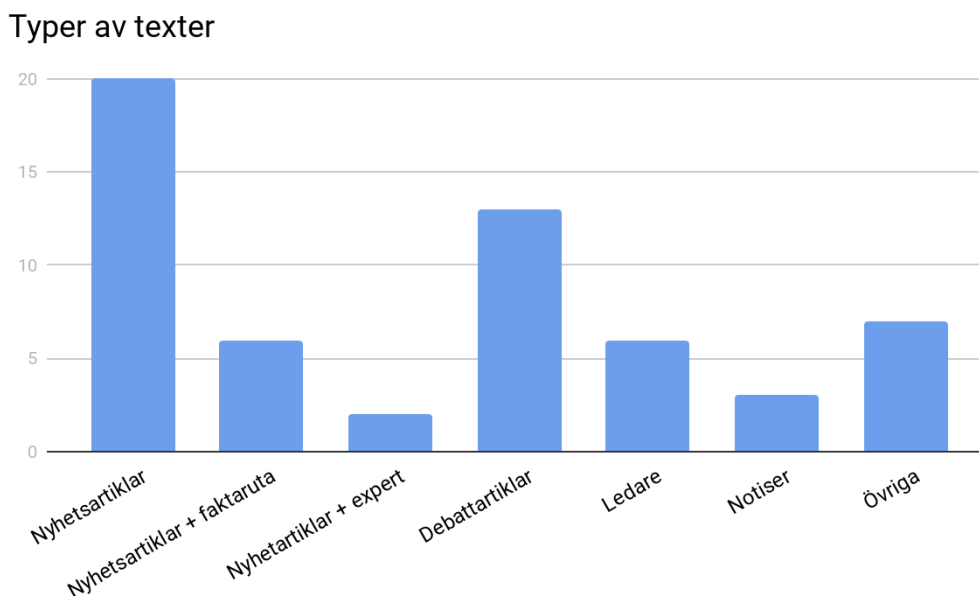
6.1 Kvantitativ innehållsanalys

6.1.1 Vad texterna handlar om

Av de 57 nyhetstexter som kodats så har 11 stycken varit från Aftonbladet, 8 från Expressen, 17 från Dagens Nyheter och 21 från Svenska Dagbladet. Det som går att konstatera är att kvällspress skrev betydligt mindre än dagspress om konflikten, ungefär hälften så mycket. Vilket är intressant eftersom i tidigare forskning om rapporteringen av Irakkriget så skrev författarna att deras resultat visade att kvällstidningarna gav mer utrymme åt krigsnyheter än dagstidningarna (Nord. et al, 2003: 102).

Det var framförallt nyhetsartiklar som producerades under denna period, där det var någorlunda jämnt mellan tidningarna. Mest skrevs av Svenska Dagbladet (8 stycken), minst skrevs av Dagens Nyheter (3). Dock så publicerade Dagens Nyheter flera texter som var nyhetsartiklar kombinerat med en faktaruta. Debattartiklar var väldigt jämnt fördelat där enbart Svenska Dagbladet skrev 4 stycken medan resterande tidningar skrev 3 stycken var.

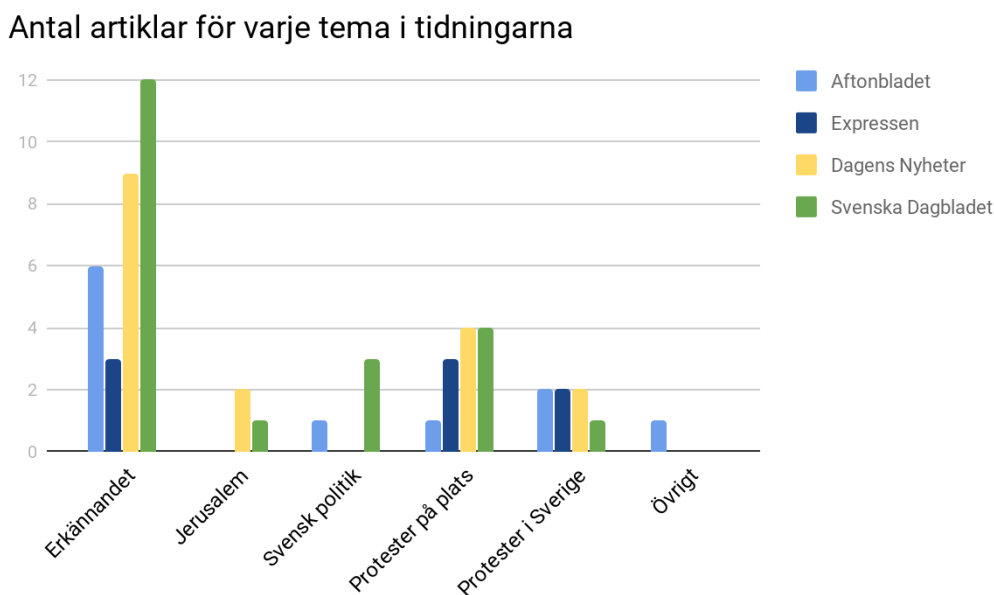
Figur 1.

- 30 texter handlade om erkännandet
- 3 texter handlade om Jerusalem
- 4 texter handlade om svensk politik
- 12 texter handlade om protester på plats i Mellanöstern
- 7 texter handlade om protester i Sverige
- 1 text hamnade under övrigt

Majoriteten av nyhetstexterna har fokuserat på USA:s erkännande. Där samtliga tidningar förutom Expressen skrev mest om det temat (se figur 1). Det går även att se att protesterna, såväl på plats i Mellanöstern, som i Sverige, fick ansenligt utrymme i tidningarna. Att rapporteringen har framför allt handlat om erkännandet kan förstås, då händelsen låg nära i tid med de dagar som undersöktes så ökar nyhetsvärdet (Häger, 2014: 101). När intresset är högt finns det även ett stort tryck för journalister att skriva mycket om det, även om bekräftad information är begränsad (Nord. et al, 2003: 114). Den begränsade informationen kan ha varit en bidragande effekt till att nyhetsdramaturgiska tekniker har använts i producerandet av texter.

Figur 2.

6.1.2 Hur många nyhetstexter det skrevs varje dag

Det går att se en trend vad gäller de första tre-fyra dagarna av bevakningen från och med USA:s erkännande. Den 6 december, dagen för erkännandet, skrevs bara tre artiklar totalt, möjligtvis för att Trumps tal ägde rum i USA och därmed i annan tidszon. Dagen efter var det högsta trycket av artiklar om erkännandet för att sedan ebba ut till den 10:e, när protesterna började ta fart, särskilt i Sverige. Det är intressant eftersom de första tre-fyra dagarna nämligen är viktiga; i rapporten från tankesmedjan Timbro förklaras att i början av en nyhetsprocess så sätts av tidningarna en ton, som sedan har en tendens att prägla resten av nyhetsflödet. Inte bara det men också bestämma läsarnas tolkningsmönster väldigt tidigt. Tidningarnas tidiga ton kommer alltså kunna färga läsarnas bedömningar, förväntningar och reaktioner (Poirier Martinsson, 2009: 15). Ett dramatiserande standardknep är att förenkla ett ämne; en uppdelning mellan vilka som är makthavarna och vilka som är folket kan ge en enkel bild av en konflikt (Pettersson, 2010: 108).

- 3 texter skrevs den 6:e december
- 14 texter den 7:e december
- 10 texter den 8:e december
- 6 texter den 9:e december

- 10 texter den 10:e december
- 6 texter den 11:e december
- 8 texter den 12:e december

6.1.3 Spekulationer i texten

Spekulationerna i nyhetstexterna handlade allt som oftast om hur Trumps erkännande av Jerusalem som Israels huvudstad kan leda till fruktansvärda konsekvenser. Av 57 texter så förekom det spekulationer i 29 stycken, det vill säga cirka 51 % av urvalet. Detta liknar resultatet i Nord m.fl. (2003) studie om Irakkriget, att det är vanligt med spekulation i journalistiken. Att det kan vara så att journalister försöker förutspå vad som kan inträffa, med syfte att öka spänningen för läsarna (Nord. et al, 2003: 109).

Det går att skönja tydliga kontraster när det kommer till spekulationer i texterna. Detta görs i anmärkningsvärt varierande utsträckning mellan de olika tidningarna, samt mellan de politiska hållningarna. De två dagstidningarna, DN och SvD, är nästan spegelvända vad gäller artiklar där spekulationer görs och inte görs: DN med 13 ja och 4 nej, SvD med 7 ja och 14 nej. Det finns även viss distans mellan dagstidningarna ideologiskt, med SvD något längre höger. Samma trend återfinns hos kvällstidningarna, om än i lite mindre skala (det skrevs färre artiklar i kvällspressen). Kontrasten blir följaktligen inte lika slående. Även bland dessa tidningar finns nästan en spegelvändning av spekulationer: i Aftonbladet på 7 ja, 4 nej och Expressen med 2 ja och 6 nej. Även här är tidningen på högersidan den med färre spekulationer.

6.1.4 Gestaltning i texten

I nyhetstexterna som berörde händelser utanför Sverige fanns en mestadels neutral gestaltning i samtliga tidningar, där ett fåtal nyhetsartiklar innehöll dominerande åsikter åt ett håll eller annat. Dominerande gestaltningar förekom framförallt i opinionsbildande texter, som ledare och debattartiklar. Nyhetsartiklar däremot följde i större utsträckning den pressetiska regeln om att ge utrymme för läsarna att forma sina egna ståndpunkter (Häger, 2014: 347). Det såg ut såhär:

- 2 dominerande positiv mot israelerna
- 5 dominerande positiv mot palestinierna
- 5 dominerande negativ mot israelerna
- 2 dominerande negativ mot palestinierna
- 43 balanserad/neutral gestaltning av parterna

I gestaltningarna av parterna i Sverige så skildes det åt mellan tidningarna. Samtliga tidningar skrev positivt om judar, men inget negativt. En möjlig anledning till varför det i nyhetstexterna var mer dominerande positivt mot judar kan vara att artiklarna handlade om attacker mot just judar och om antisemitism i Sverige. Aftonbladet var den enda av tidningarna som gestaltade araber och muslimer positivt, medan DN och SvD publicerade varsin text där araber och muslimer framställdes negativt. Detta kan i sin tur bero på att när en journalist vill skina ett positivt ljus över judar kan det som en konsekvens kasta en skugga över araber och muslimer. Värt att påpeka och ha i åtanke här är att urvalet av artiklar om händelser i Sverige under urvalsperioden var väldigt litet.

- 5 texter var dominerande positiv mot judar
- 1 text var dominerande positiv mot araber/muslimer
- 0 texter var dominerande negativ mot judar
- 2 texter var dominerande negativ mot araber/muslimer
- 2 texter var dominerande neutrala/balanserade med gestaltningen av parterna.

6.1.5 Aktörer som kommer till tals

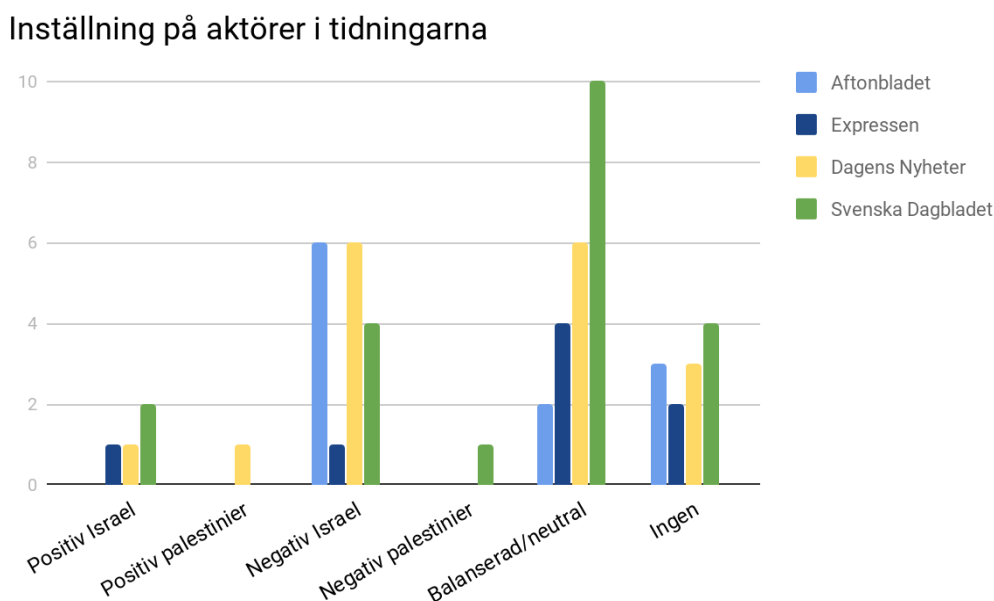
De aktörer som kom till tals var framförallt politiker, dock så förekom det oftast en blandning mellan olika källor i de flesta nyhetstexterna. Privatpersoner och anonyma källor kunde identifieras i texterna, men då framkom det även andra aktörer i samma text, så som elitpersoner och/eller experter, vilket då placerades under kategorin “Övriga källor”. I Sverige var utrikesminister Margot Wallström ett vanligt förekommande namn som citerades i texter om USA:s erkännande. Även Palestinska myndighetens president Mahmoud Abbas citerades många gånger. Petersson (2010) menar att mediedramaturgi är inte enbart ett verktyg för journalister att använda, utan även ett verktyg aktörer som politiker kan utnyttja för att fånga mediernas uppmärksamhet, där de själva kan bestämma

tid och plats för ett uttalande (Petersson, 2010: 107). I tidigare forskning om Irakkriget så var det tydligt hur ofta elitpersoner fick komma till tals i jämförelse med svenska och iranska privatpersoner (Nord. et al, 2003: 108). Det är intressant hur denna tendens av politiker/elitpersoner vars röst görs hörd även går att urskilja i vår undersökning; välkända ansikten som får mer utrymme än okända.

- 14 stycken politiker
- 4 elit/expert-personer
- 0 privatpersoner (det vill säga enbart privatpersoner i en text)
- 0 anonyma källor (det vill säga enbart anonyma källor i en text)
- 26 övriga källor (blandning mellan olika källor, ex 1 anonym + 3 politiker)
- 13 texter där inga aktörer kommer till tals

Tidigare forskning om Irakkriget så har det visats på att svensk journalistik tenderar att använda sig av anonyma källor kunde inte ses i lika stora drag som i vår undersökning. Under endast ett fåtal gånger kunde vi se tydliga tillfällen där uttalanden gjordes utan namn. Oftast var det en blandning av olika aktörer med politiker och elitpersoner som fick mest utrymme i texterna. När det väl förekom användande av anonyma källor eller privatpersoner så var det alltid i samband med andra aktörer som även fick komma till tals. Det skulle kunna bero på att medierna använder sig av personifiering; de lyfter fram aktörer som kan göra nyheten mer intressant (Häger, 2014: 132). När dessa aktörer även ofta har en särskild åsikt så kan det påverka innehållets trovärdighet, då aktörer som har en annan ståndpunkt inte får komma till tals.

Figur 3.

Att aktörerna som kommer till tals i Svenska Dagbladet hade en betydligt högre balanserad inställning mot parterna kan tolkas på olika vis. En tolkning är att tidningen har låtit mer aktörer från båda parterna komma till tals, en annan är att är för att SvD har haft störst urval av nyhetstexter. Dock går detta att diskutera då DN bara hade fyra mindre texter än SvD men fler av variabeln “negativ mot Israel”, och mindre av “balanserad/neutral”. En skillnad mellan kvällstidningarna är att i Aftonbladet var det betydligt fler citerade aktörer med en negativ inställning mot Israel än i Expressen.

- 4 dominerande positiv mot Israel
- 1 dominerande positiv mot palestinier
- 17 dominerande negativ mot Israel
- 0 dominerande negativ mot palestinierna
- 21 balanserad/neutral gestaltning av parterna
- 12 där ingen kommer till tals

6.2 Kvalitativ textanalys av ledarartiklar

6.2.1 Dagens Nyheter

Ledaren "Fel att erkänna Jerusalem" skrevs den 7/12. Denna text skrevs dagen efter Trumps erkännande där skribenten diskuterar beslutet. I det inledande stycket står det:

"Om den [erkännandet av Jerusalem som Israels huvudstad] är något annat än ett luftslott blir det en rejäl överraskning."

"På onsdagskvällen byggde Trump i stället en ny mur genom att meddela att USA erkänner Jerusalem som Israels huvudstad."

Nämmandet av mur och just byggandet av den i samband med Trump gynnar en tolkning om Trumps vallöfte under amerikanska presidentvalet 2016 och påföljande exekutiv order att bygga en mur längs USA:s gräns mot Mexiko (The White House, 2017).

Formuleringen är dock den som implicerar att en mur av Trump redan byggts, men som i själva verket är långt ifrån färdig (Fox News, 2018). Det skulle även kunna tolkas som att texten syftar på muren mot Västbanken. Vidare står det:

"I Jerusalem sitter Israels regering och parlament, och visst går det att hävda att det är en historisk realitet att detta är landets huvudstad. Den amerikanska kongressen slog fast det i en lag 1995."

"Å andra sidan är det också ett faktum att palestinierna ser östra Jerusalem som sin givna huvudstad i en framtida suverän stat."

Det går inte att urskilja en klar dramaturgisk representation av den ena parten som god och den andra ond, och inte heller någon som underlägsen den andra (Häger, 2014: 288).

"Israels premiärminister Benjamin Netanyahu är rigid nog på egen hand, och vill inte förlora makten till högernationalister som är ännu värre. Mahmoud Abbas sitter kvar som palestinsk president åtta år efter att hans mandat gick ut, och hans

korrupta myndighet saknar legitimitet. Det påstås pågå försoning med terrororganisationen Hamas, men den vill fortfarande förgöra Israel och tänker inte ge upp sitt enpartivälde i Gaza.”

I citatet ovan så kan det vid en första anblick tolkas som båda parterers ståndpunkter, eller åtminstone situationer återges. Det kan också tolkas som att palestinierna - och framförallt deras ledarskap - framställs i dålig/sämre dager jämfört med Israels Benjamin Netanyahu. Citatet handlar om varför ingen av sidorna kan eller vill förhandla. Varför Israel inte kunnat, skrivs det att anledningen är premiärminister Netanyahus rigiditet och högnationalistiska partier. Varför palestinierna inte kunnat, tillägnas mer utrymme och detalj: om Abbas korrupta myndighet, vid makten åtta år efter mandatperioden, och om att Gaza styrs av en terrororganisation. Det har dock skrivits och talats om Abbas korrupsionsanklagelser, även i USA (CFR, 2012). Flertalet tjänstemän inom myndigheten har gripits, rapporterar Middle East Monitor (MEMO, 2013). I en offentlig opinionsundersökning av en palestinsk NGO, the Jerusalem Media and Communications Center, i maj 2012, avslöjades det att 82% av palestinierna i undersökningen trodde att det fanns korrupsion i den Palestinska myndigheten (JMCC, 2012). Mahmoud Abbas har själv aldrig dömts. Något förtal om Hamas handlar det inte om, då den islamistiska organisationen är terrorlistad av EU (EU, 2017). Hamas har dock tagit bort strävan att utplåna staten Israel från sitt policydokument. Organisationen kommer dock fortsätta stötta en väpnad kamp mot Israel (SR, 2017).

6.2.2 Aftonbladet

“Mellanöstern får betala för Trump” skrevs den 7/12. Denna ledare skrevs dagen efter Trumps beslut och även den diskuterar erkännandet. Det första som går att poängtera återfinns i det andra stycket:

“Det här handlar inte längre om amerikansk inrikespolitik, utan om en av världens kanske farligaste konflikter.”

Det sätts en stämpel på Israel-Palestina-konflikten som en av världens farligaste. Detta utan någon annan kommentar om varken dödstal, långvarighet eller några andra detaljer

från konflikten som skulle kunna göra den förtjänt av stämpeln. Det kan därmed ses som en tillspetsning av situationen; ett värdeladdat ord och meningen görs kort och tydlig för att bli slagkraftig (Häger, 2014: 131).

När det sedan skrivs om reaktioner från olika aktörer står det:

“Det är en oro som de flesta politiska ledare runt om i världen delar.”

Citatet ovan följer kommentarer från tre muslimska ledare, Saudiarabiens kung Salman bin Abdulaziz al-Saud, Egyptiske diktatorn Abdul Fattah al-Sisi och Palestinska myndighetens president Mahmoud Abbas. Dessa är de enda aktörerna som kommer till tals i texten. Dessa tre bör heller inte kunna anses som oberoende av varandra, som ju är idealet i journalistiken; principen om två av varandra oberoende källor (Nord. et al, 2003: 59). Trump/USA kan tyckas ställas i polarisering mot “de flesta politiska ledare runt om i världen”, det vill säga att uppfattningarna i den här frågan har förenklats, möjligtvis för att fånga uppmärksamhet och fånga känslor (Häger, 2014: 131). Ett mediedramaturgiskt konstgrepp är att förenkla ett ämne genom en uppdelning (eller polarisering) mellan parterna som kan ge en enklare bild av en konflikt (Petersson, 2010: 108).

I texten så resoneras det om vad för orsaker det finns till att en tvåstatslösning inte har förverkligats:

“En stötsten är att israelisk bosättningspolitik kvadratmeter för kvadratmeter stryper förhandlingsutrymmet. Det gäller inte minst Jerusalem, vars palestinska delar håller på att kvävas av bosättningar.”

Redan innan vokabuläret uppmärksammas står sig de ovan citerade två meningarna som den artikeln tar upp varför det inte bara är mer stabilt i Jerusalem, men också mellan israelerna och palestinierna i hela regionen. Det konstrueras en verklighet där israelisk bosättningspolitik bär skulden för att det inte är två suveräna stater i regionen. Detta kan tolkas som ett mediedrama där de olika sidorna får varsin roll i konflikten; Israel framställs som makthavare över det palestinska folket (Petersson, 2010: 108). Orden som används i konstruktionen är värdeladdade sådana, stryper och kvävas. Orden är

besläktade: man kan kvävas genom att bli strypt. Det framkallar associationer till våld och implicerar en situation med Israel som dominant, med ett stryptag runt kvävda palestinier.

6.2.3 Expressen

“Trump ger bränsle åt extremister” skrevs den 8/12. I ledaren diskuteras erkännandet, situationen i Mellanöstern och USA:s inblandning i konflikten. Den inleds med:

“Provokatören Trump visar återigen att han är en fara för världen”.

I ingressen så framställs det genom dessa värdeladdade ord, implicit, att Trump har beslutat om att erkänna Jerusalem som Israels huvudstad och att flytta den amerikanska ambassaden dit, för att provocera. Utöver det framställs Trump, explicit, som en fara för hela världen.

“‘Some men just want to watch the world burn’ – säger Michael Caine i filmen The Dark Knight. Caine syftar på den rödhårige psykopaten, The Joker, och dennes sorglösa och meningslösa förstörelselusta.”

Trump sammanliknas i detta inledande citat i brödtexten med en fiktiv ond, massmördande terrorist. Vokabuläret i liknelsen medför även en tolkning om att hans agerande är ett begär efter förstörelse. Att inleda artikeln med ett citat från en välkänd film kan vara en form av intensifiering där temat brott och våld (genom liknelsen med Jokern) utnyttjas för att skapa en färgstark inledning på texten (Häger, 2014: 132).

“... han slår sönder 70 år av amerikansk policy.”

Längre fram ges historisk kontext till ovanstående citat. Som i sig är värdeladdade ord med slår sönder som fortsätter indikera på intensifiering genom att Trump begår en våldsamt akt att erkänna Jerusalem som Israels huvudstad. Påståendet styrks genom att längre ner i texten nämna FN resolutionen från 1947 som gav Jerusalem status som separat enhet, fördömandet av Israels ockupation och annektering av östra Jerusalem av Säkerhetsrådet 1980 och Osloavtalet 1993, ramverket för en framtida tvåstatslösning. Det

negligeras att nämna den amerikanska kongressens Jerusalem Embassy Act från 1995, lagstadga om att erkänna Jerusalem som Israels huvudstad och flytta ambassaden dit från Tel Aviv (GPO, 1995). Detta bortfall kan komma att få artikeln, men också själva erkännandet att tolkas annorlunda beroende på var läsaren befinner sig i Stuart Halls tre kategorier av avkodning. Antar läsaren den dominanta koden i det här fallet, så accepterar denna Trumps erkännande som farligt och emot sitt eget lands policy (Laughey, 2007: 63). Skulle positionen av den förhandlande koden antas, kan läsaren förstå och uppskatta FN resolutionerna, men samtidigt ha egna föreställningar och åsikter om Israel, palestinierna, Jerusalem eller FN (ibid.) Någon som använder den oppositionella koden kan komma att avkoda ledartexten på ett helt annat sätt än vad den föredragna betydelsen är. Den läsaren kan förstå innehållet, men addera en alternativ referens (Hall, 1980: 172–173), i detta fall kan den referensen vara vetskapen om att USA:s kongress, 22 år innan Trumps erkännande, erkände Jerusalem som Israels huvudstad.

“Oroligheter har redan brutit ut. I Betlehem på Västbanken har protesterande palestinier drabbat samman med israeliska säkerhetsstyrkor. I Ramallah har gummikulor och tårgas använts.”

Orden Gummikulor och tårgas gynnar en tolkning om att de tillhör israelisk arsenal, att det är israeliska säkerhetsstyrkor som använt sig av dessa verktyg. Orden i kontext med säkerhetsstyrkor kan skapa en representativ betydelse (Hall, 1997: 16), det vill säga att med en kulturell kunskap så kan man veta att säkerhetsstyrkor använder sig av medel som gummikulor och tårgas under upplopp och demonstrationer. Slutligen står det:

“Men det är ingen tvekan om att Donald Trump leker med dynamit.”

“EU måste nu bjuda Trump motstånd, i ord och handling.”

Genom användandet av orden ingen tvekan så framställs det som en objektiv sanning att Trump håller på att skapa en riskabel situation där EU uppmanas att både verbalt och aktivt ingripa mot Donald Trump agerande.

6.2.4 Svenska Dagbladet

“Sparkar in öppen dörr till helvetet” skrevs 9/12. Ledaren diskuterar uttalanden av organisationen Hamas. Rubriken lyder:

“Sparkar in öppen dörr till helvetet”

Användandet av ordet öppen i rubriken kan ge bilden av att detta är en självklarhet; det har upprepats så många gånger att det blivit vedertaget. Brödtexten inleds med:

“De palestinska bröderna i Hamas sade på onsdagen att president Donald Trump har öppnat helvetets portar”

Denna formulering, med just bröderna, kan vara en referens till Hamas rötter i Muslimska brödraskapet⁷. Det kan också tolkas som ett hån eller förminskning. I synnerlighet när slutet av det inledande stycket lyder:

“Det kan låta allvarligt. Men Hamas tycks redan ha installerat svängdörrar till Jahannam.”

Det kan här tyckas förminskande att Hamas hot är “more bark than bite⁸”. Texten styrker detta vidare genom ordet svängdörrar som då implicerar att Hamas lätt och ofta hotar med Jahannam, som är den islamiska motsvarigheten till helvetet (Britannica, 2018).

“I juni 2014 sade Hamas att Israel skulle slå upp ”helvetets portar” genom att deportera Hamas ledare från Västbanken. Likaså i november 2012, då Israel öppnade ”helvetets portar” genom att slå ut en militär ledare. Samma sak i juni 2006. Och inte minst i mars 2004, då ”helvetets portar” stod vidöppna efter att Hamas andlige ledare hade dödats.”

⁷ En religiös-politisk islamistisk organisation som listas av Saudiarabien som terrororganisation.

⁸ Inte så farligt som det tycks framstå.

Upprepningar av helvetets portar samt vilka årtal detta har skett fortsätter konstruera en nedlåtande bild av Hamas där deras ord inte bär tyngd, Israels handlingar kommer leda till fruktansvärda konsekvenser, men som aldrig blir av. Argumentet kompletteras med citat av en Hamas ledarfigur som säger:

“... att det började bli lite tjtigt [om att Israel har öppnat helvetets portar].”

“Det finns ingen anledning att överdriva [uttalandena om att helvetets portar har öppnats].”

Om helvetets portar då öppnas lättvindigt av Hamas enligt denna ledartext, är högtidlighållandet av nationella dagar av vrede, ännu mer vanligt förekommande, skriver ledarskribenten:

“Sådana har, bara i de palestinska territorierna i år, infallit i april, maj, juni och juli, med varierande motiv.”

“De förekommer även i övriga arabvärlden, oftast på fredagar, med demonstrationer efter eftermiddagsbönen, av en rad anledningar.”

I texten så hävdas det att i arabvärlden så är demonstration en vanlig del av vardagen: en gång i veckan, på eftermiddagen. Så pass vanlig att det likställs med en handsymbol:

“Vredesdagen är för en palestinier vad ett handhjärta⁹ är för en svensk.”

Palestinier representeras här i vad som kan tolkas som dålig dager. I synnerlighet eftersom att dagar av vrede förklaras så här:

“... begreppet härstammar från den militanta vänstern i USA och metoderna i ungdomsrevolterna efter 1968, då ”Day of rage” var ett sätt att organisera sympatisörer utan att faktiskt lemna in dem i den väpnade kampen.”

⁹ Ett handhjärta är när man formar händerna framför sig i formen av ett hjärta för att förmedla exempelvis kärlek.

Vredesdagarna "Days of Rage" var fyra dagar av våldsamma upplopp i Chicago 1969. Demonstranterna motsatte sig den amerikanska regeringen och dess krigsföring i Vietnam (Gitlin, 1993: 393). Implikationen kan bli den att demonstrationer, och därtill våldsamma sådana, är vanliga i arabvärlden.

Språket används till att säga något betydelsefullt om konflikten (Hall, 1997: 15). I ledartexten konstrueras en verklighetsbild där Hamas hot framställs varken som särskilt allvarliga eller ovanliga. I detta ledet kan en tolkning vara att Israel-Palestina-konflikten och dess allvar, tonas ned. Främst genom att Hamas konstrueras som hyperboliska. Detta kan vara anmärkningsvärt i och med att EU-domstolens högsta instans har klassat Hamas som en terrororganisation och den islamistiska organisationen återfinns på EU:s terrorlista (EU, 2017).

6.2.5 Jämförelse och diskurser

En tendens som går att urskilja i dessa ledartexter är spekulationer om konsekvenser efter USA:s erkännande av Jerusalem. Detta kallar studien för fara-diskursen. I samtliga analyserade ledare, förutom den från Svenska Dagbladet, förekom spekulationer om diverse eskaleringar i form av protester, våldsamheter, uppror och till och med en ny intifada.

"I värsta fall står världen inför en ny intifada." - Expressen

En intifada är ett palestinskt storskaligt uppror riktat mot Israels ockupation av palestinsk mark och mot skapandet av en självständig palestinsk stat. Den första intifadan startade i december 1987 och avslutades först september 1993 när Osloavtalet skrevs under, ramverket för en framtida tvåstatslösning. Den andra intifadan började i september 2000 och avslutades - dock inofficiellt - sent år 2005. De två revolterna resulterade i döden på mer än 5000 palestinier och runt 1400 israeler (Britannica, 2018).

"Risken är istället att arga protester från palestinerna startar en ny våldsspiral och leder till farliga konsekvenser i hela Mellanöstern." - Dagens Nyheter

Enligt socialkonstruktionismen kan upprepningar av den här arten påverka människors verklighetsbild, deras bild av vad verkligheten är i Israel-Palestina-konflikten (Heide, 2009: 52). När Sveriges största tidningar skriver ledare om att USA:s erkännande är enkom något dåligt eller något farligt, gynnas tolkningen om att i led med socialkonstruktionistisk teori, kommer denna kontinuerliga konstruktion av erkännandet, dess meriter och följder, att kunna antas vara ett objektiva faktum (ibid.).

Tre av de fyra ledartexterna (inte Svenska Dagbladet) uppmanar till att ta ställning. Det är inga uppmaningar till läsarna om att tycka något eller gå till handling. Utan det kan tolkas som vädjan och påstötningar till olika aktörer med intressen i konflikten, så som:

“En genomtänkt strategi är för mycket begärt av Trump. Önskvärt vore ändå att *han* erkände problemen.” - Dagens Nyheter

“I dag, när Trump deklarerat att USA betraktar Jerusalem som Israels huvudstad och att ambassaden ska packa flyttlasset, borde i alla fall *någon i presidentens närhet* drabbas av eftertankens kranka blekhet.” - Aftonbladet

“*EU* måste nu bjuda Trump motstånd, i ord och handling. Det kan göras exempelvis genom att förlägga delegationer och möten till östra Jerusalem.” - Expressen

Samtliga artiklar använder värdeladdade ord. Det går dock att se ett mer rikligt användande i kvällspressens ledartexter. De värdeladdade orden är fler och kan tolkas vara grövre eller mer dramatiska. Kvällspressen ser till att i större utsträckning pressa allvaret i situationen och det som komma skall. Dagspressen skriver i dessa ledartexter - särskilt i kontrast mot kvällspressen - vad som kan tolkas som mer sansat och sakligt. SvD-artikeln är dock den enda av de analyserade som aktivt tonar ner allvaret kring såväl beslutet, som konflikten i stort. Den är den enda som gynnar en tolkning om ett blandande av diskurser; flera diskurser används samtidigt. Medan de andra tre tidningarnas ledartexter i mångt och mycket reproducerar diskursen om att erkännandet är/kommer leda till farliga situationer, fara-diskursen. Medan SvD-artikeln nämner palestinska demonstrationer som varit och

som Hamas nu utlyst i samband med USA:s erkännande, så skapas det även en ny diskurs som får heta lugn-diskursen. I den tonas allvaret av erkännandet ner, Hamas uttalande om helvetets portar tonas ner och eventuell oro över vredesdagar lugnas ner:

“...dessa utbrott inte är några spontana känsloutlösningar utan snarare ett permanent tillstånd.” - Svenska Dagbladet

7. Slutsatser/diskussion

I uppsatsens inledning formulerades syftet att undersöka hur Israel-Palestina-konflikten konstrueras av Sveriges två största dagstidningar och två största kvällstidningar. De två första frågeställningarna handlar om hur själva parterna i konflikten representeras av tidningarna. I tidigare forskning om nyhetsrapporteringen av konflikten har det setts tydliga mönster som påvisar en flagrant särbehandling av parterna vad gäller skildringen i artiklar. Palestinierna har konstant porträtterats som en lidande civilbefolkning, medan Israel utmålats som överlägsen samvetslös krigsmakt. När så pass tydliga konstruktioner går att urskilja från forskningsmaterialet ter det sig till synes som en enklare analys att göra och inte minst en enklare diskussion att föra. För oss har sådana instanser uppmärksammas personligen, i många års tid. Där svensk media gestaltat Mellanösterns enda demokrati (Israel) som - i brist på annat ord - den onda. När Israel har gjort ett agerande, oftast militärt, (och tidigare forskning stödjer överväldigande detta) har detta skildrats som omotiverat gravt och vad agerandet varit i respons mot ges lite till inget utrymme i svensk rapportering. Här finns dock en nyckelingrediens som inte - eller snarare knappt - finns i denna undersökning: Israel som aktör.

Materialet för denna uppsats är alla sorters artiklar en vecka från USA:s erkännande av Jerusalem som Israels huvudstad. Under den perioden inträffade tre viktiga händelser/teman som i sin tur rapporterades om i nyhetstexterna. Först var själva erkännandet av staden, det följdes av protester av palestinerna på plats i Jerusalem och på Gazaremsan. Slutligen nådde protesterna Sverige i form av antisemitiska attacker, motiveringen för dessa är dock inte fastslagen, men suspekt. Det finns då alltså den första händelsen som är ett tal, en bekräftelse av en lag, som i sin mest basala nivå är gjort av en politiker i ett annat land, i en annan tidszon sex timmar bort, om en lag från 1995 och om en

ambassadflytt som vid tidpunkten för talet var tidsmässigt obestämmd. I skrivande stund är den dock planerad att ske maj 2018.

Förutom kommentarer från Israels premiärminister Benjamin Netanyahu om hur beslutet var positivt, är Israel i den här händelsen ytterst passiva. Inte en aktiv aktör. I den andra händelsen finns det prov på det tidigare forskning sett om en partisk skildring av parterna. Detta dock i mindre doser, troligen då sammandrabbningarna mellan protesterande palestinier och israelisk polis/militär inte nådde samma nivå av förödelse som exempelvis bombningar. Det gick dock att se, som det exemplifieras i en ledare i den kvalitativa analysen, en tendens att återberätta händelser i en viss ordföljd som målar upp Israel som den välbeväpnade aggressorn, och palestinierna som simpla demonstranter.

I den tredje händelsen, det vill säga händelserna i Sverige, var situationen tämligen annorlunda. Den är till att börja med annorlunda då det inte längre är israeler och palestinier, utan judar och araber/muslimer vars gestaltning som undersöks. Rapporteringen gjordes emellertid i samband med USA:s erkännande av Jerusalem och det nämndes alltid. I artiklarna som berörde händelser i Sverige, var gestaltningen för det mesta positiv av judarna, utan några bedömda dominerande negativa gestaltningar. Medan araberna/muslimerna gestaltades negativt. Dock var materialet för dessa artiklar (Sverige) under denna period oerhört litet (tio stycken över fyra tidningar).

Någon väldigt tydlig, definitiv slutsats eller något mönster finns således inte vad gäller representationen av parterna och deras agerande. Inte för dessa svenska tidningar, inte för dessa händelser, inte under denna tidsperiod.

Uppsatsens tredje frågeställning handlar om vilka aktörer som kommer till tals i tidningarna, och den fjärde om det finns några skillnader mellan tidningar med olika politisk färg. Av den kvantitativa analysens resultat i den frågan att döma, hade tredje frågeställningen lika gärna kunnat vara, "vilka aktörer har tidningen valt att låta komma till tals?". Det fanns nämligen ett (denna gång) tydligt mönster av att de mindre högerlutande tidningarna, i större utsträckning hade fler källor komma till tals som enkom var negativt inställda till Israel. Med förbehåll om att ledare och debattartiklar får/ska uttrycka opinion, ter det sig rimligen ett starkare argument om båda sidor i frågan belyses först. Om båda sidor kommer till tals. Argumentet som inte tål kritik är ett svagare

argument. Det vill säga att hade alla i nyhetstexter i alla tidningar i den här studien tillämpats det tankesättet och den journalistiska principen om två av varandra oberoende källor hade alla nyhetstexter som kodats hamnat under “balanserad/neutral”.

Att tidningarna valt att använda källor där aktörer visar en tydlig ställning till parterna och konflikten behöver dock inte nödvändigtvis innebära att det görs på grund av ideologiska orsaker. Dock som tidigare nämnt i denna uppsats, är en nyhetstext ingen slumpmässig kombination av tecken.

Det som står sig som mest anmärkningsvärt efter utförd studie är rapporterna från Sverige. Antisemitiska hatbrott i samband med händelser i Israel-Palestina-konflikten. Därtill i samband med ett mest politiskt symboliskt beslut av utomstående part. Något denna uppsats inte kodade var om den civila israeliska befolkningen beskrevs som judisk, trots att en stor del av befolkningen är en kombination av olika religiösa åskådningar och etniciteter. Vilket är något som skulle kunna ta hat mot Israels krigsföring att närma sig, eller gå så långt som att riktas som hat mot judar. Det är där förslaget till vidare forskning kommer in. Det skulle vara intressant, och dessutom viktigt, att utforska detta samband. Händelser i Mellanöstern och hatbrott i Sverige/Europa.

Man skulle även kunna jämföra svenska tidningar med tidningar från andra länder, hur skiljer sig rapporteringen åt? Med tanke på journalistisk praxis, men också sociala faktorer för nyhetsrapporteringen i landet det jämförs ifrån.

En annan intressant infallsvinkel i en framtida undersökning skulle kunna vara den utifrån vad vi sett angående aktörer som kommer till tals och vilken inställning dessa har. Varför ser det ut så? I vilken utsträckning? I vilka tidningar över en längre period? Andra konflikter?

8. Källförteckning

Webb:

Trump, Donald (2017): Federal Register. <https://www.gpo.gov/fdsys/pkg/FR-2017-12-11/pdf/2017-26832.pdf#page=1> (hämtad 2018-02-07)

Horowitz, Jason (2017): "U.N., European Union an Pope Criticize Trump's Jerusalem Announcement". *The New York Times*, 6 december.

Beaumont, Peter (2017): "US outnumbered 14 to 1 as it vetoes UN vote on status of Jerusalem". *The Guardian*, 19 december.

"Jerusalem: Trump's envoy Haley berates 'outrageous UN hostility'" (2017) *BBC News*, 8 december.

Encyclopædia Britannica, Jerusalem.

<https://www.britannica.com/place/Jerusalem/History> (hämtad 2018-03-01)

Nationalencyklopedin, Israel–Palestina-frågan. <http://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/lång/israel-palestina-fråga> (hämtad 2018-01-22)

Encyclopædia Britannica, Arab-Israeli wars. <https://www.britannica.com/event/Arab-Israeli-wars> (hämtad 2018-01-22)

Nationalencyklopedin, essentialism. <http://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/lång/essentialism> (hämtad 2018-01-14)

Dagens Nyheter, ledare. <https://www.dn.se/ledare/> (hämtad 2018-02-06)

Svenska Dagbladet, ledare. <https://www.svd.se/ledare> (hämtad 2018-02-06)

Aftonbladet, ledare. <https://www.aftonbladet.se/ledare> (hämtad 2018-02-06)

Expressen, ledare. <https://www.expressen.se/ledare/> (hämtad 2018-02-06)

Socialdemokraterna, Israel och Palestina

<https://www.socialdemokraterna.se/var-politik/a-till-o/israel-och-palestina/> (hämtad 2018-02-18)

Kristdemokraterna, Wallströms ensidighet skadar svensk utrikespolitik

<https://kristdemokraterna.se/wallstroms-ensidighet-skadar-svensk-utrikespolitik/> (hämtad 2018-02-20)

Sveriges Radio, Wallström not welcome in Israel

<http://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=2054&artikel=6067802> (hämtad 2018-02-20)

Regeringen, Palestina.

<http://www.regeringen.se/sveriges-regering/utrikesdepartementet/sveriges-diplomatiska-forbindelser/mellanostern-och-nordafrika/palestina/> (hämtad 2018-02-20)

Vänsterpartiet, Äntligen erkänner Sverige Palestina.

<http://www.vansterpartiet.se/antligen-erkanner-sverige-palestina> (hämtad 2018-02-27)

Svenska Akademiens ordbok, dolk.

http://www.saob.se/artikel/?unik=D_1665-0250.PLkY (hämtad 2018-03-01)

Nationalencyklopedin, Muslimska brödrskapet.

<https://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/l%C3%A5ng/muslimska-br%C3%B6drskapet> (hämtad 2018-03-07)

Encyclopædia Britannica, Jahannam.

<https://www.britannica.com/topic/Jahannam> (hämtad 2018-03-07)

The Free Dictionary, has more bark than bite.

<https://idioms.thefreedictionary.com/has+more+bark+than+bite> (hämtad 2018-03-07)

Meltzer, Marisa (2011): "When Two Thumbs Down Are a Sign of Approval". *The New York Times*, 9 augusti.

European Council, EU terror list.

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/TXT/PDF/?uri=CELEX:32017D1426&from=EN>
(hämtad 2018-03-07)

104th Congress (1995): Federal Register

<https://www.gpo.gov/fdsys/pkg/PLAW-104publ45/html/PLAW-104publ45.htm> (hämtad 2018-03-07)

The White House (2017): Executive Order: Border Security and Immigration Enforcement Improvements.

<https://www.whitehouse.gov/presidential-actions/executive-order-border-security-immigration-enforcement-improvements/> (hämtad 2018-03-08)

Schallhorn, Kaitlyn (2018): "Trump's border wall: A look at the numbers". *Fox News*, 28 februari.

Council on Foreign Relations (2012): Chronic Kleptocracy: Corruption Within the Palestinian Political Establishment.

https://cfrd8-files.cfr.org/sites/default/files/pdf/2012/07/Abrams.HFACTestimony_07092012.pdf (hämtad 2018-03-08)

The Jerusalem Media and Communications Center (2012): Poll No. 76. May 2012 - Political Leadership, Corruption and Freedom of Speech.

<http://www.jmcc.org/documentsandmaps.aspx?id=855> (hämtad 2018-03-08)

Middle East Monitor (2013): Corruption in the Palestinian Authority.

<https://www.aman-palestine.org/data/itemfiles/b2a7e241322895ba53fdd6425a55c40a.pdf>
(hämtad 2018-03-08)

Sommarström, Johan-Mathias (2017): " Hamas mildrar tonen mot Israel". *Sveriges Radio*, 1 maj.

Encyclopædia Britannica, Intifadah.

<https://www.britannica.com/topic/intifadah> (hämtad 2018-03-08)

Elliot, Chris (2016): "Accusations of bias in coverage of the Israel-Palestine conflict". *The Guardian*, 22 februari

Litteratur:

Ström, Lisa (2015). *All världens retorik kan inte dölja fakta: En retorisk analys av metaforanvändningen i nyhetsrapporteringen från Israel-Palestina-konflikten*. Kandidatuppsats. Uppsala: Uppsala universitet/Litteraturvetenskapliga institutionen. <http://uu.diva-portal.org/smash/get/diva2:827446/FULLTEXT01.pdf> (hämtad 2018-01-22)

Nord, Lars & Shehata, Adam & Strömbeck, Jesper (2003): *Från osäker källa: Bevakningen av Irakkriget i svenska medier*. Stockholm: Krisberedskapsmyndigheten.

Heide, Mats (2009): On Berger: A Social Constructionist Perspective on Public Relations and Crisis Communication. I Øyvind Ihlen et al. (red.). *Public Relations and Social Theory: Key Figures and Concepts*. New York: Routledge, 43–61.

Laughey, Dan (2007): *Key Themes in Media Theory*. Berkshire: Open University Press.

Hall, Stuart (1980): Encoding/Decoding. I Meenakshi Gigi Durham och Douglas M. Kellner (red.). *Media and Cultural Studies*. 2. uppl. Blackwell Publishing.

Hall, Stuart (1997): *Representation*. 1 uppl. SAGE Publications.

Winther Jørgensen, Marianne och Phillips, Louise (2000): *Diskursanalys som teori och metod*. Lund: Studentlitteratur AB.

Bergström, Göran & Boréus, Kristina (red.) (2012): *Textens mening och makt*. 3 uppl. Studentlitteratur AB

Börjesson, Mats (2003): *Diskurser och konstruktioner: En sorts metodbok*. Lund: Studentlitteratur AB.

Börjesson, Mats & Palmblad, Eva (red.) (2007): *Diskursanalys i praktiken*. Liber AB

Hartman, Jan (2004): *Vetenskapligt tänkande: Från kunskapsteori till metodteori*. 2 uppl. Lund: Studentlitteratur AB

Strömbäck, Jesper (2014): *Makt, medier och samhälle*. 2 uppl. Lund: Studentlitteratur AB.

van Dijk, Teun A (1997): *Discourse as structure and process*. London: SAGE Publications.

Ekström, Mats. Larsson, Larsåke (red.) (2010): *Metoder i kommunikationsvetenskap*. 2 uppl. Lund: Studentlitteratur AB.

Fairclough, Norman (1995): *Media discourse*. Redwood Books, Trowbridge, Great Britain: Wilshire.

Sebag Montefiore, Simon (2011): *Jerusalem, biografien*. Stockholm: Norstedts.

Häger, Björn (2014): *Reporter: en grundbok i journalistik*. 2 uppl. Lund: Studentlitteratur AB.

Poirier Martinsson, Roland (2009): *Mediernas krig - Bevakningen av Gaza*. Timbro.

Gitlin, T. (1993): *The sixties : Years of hope, days of rage* (Bantam rev. trade ed.). New York: Bantam Books.

Weibull, Lennart & Wadbring, Ingela. (2014): *Massmedier: Nya villkor för press, radio och tv i det digitala medielandskapet*. 11 upl. Riga: Livonia.

Nord, Lars & Strömbäck, Jesper (red.). (2012): *Medierna och demokratin*. Lund: Studentlitteratur AB.

Petersson, Olof. (2010): *Opinionsbildning*. Danmark: Norhaven A/S.

9. Bilagor

Kodschema

V1) Vilken tidning är det?

1. Aftonbladet
2. Expressen
3. Dagens Nyheter
4. Svenska Dagbladet

V2) Vilket datum publicerades nyhetstexten?

(här får kodaren kolla vilket datum texten publicerades.)

V3) Vad är det för typ av text?

1. Nyhetsartikel
2. Nyhetsartikel + Faktaruta
3. Nyhetsartikel + Expert som svarar
4. Debattartikel
5. Ledartext
6. Notis
7. Övrigt

V4) Vilka aktörer/källor kommer till tals?

1. Politiker
2. Experter/Elitpersoner
3. Privatpersoner
4. Anonyma personer (ex "Danska folket tycker så här i frågan", inget namn som ges)
5. Övrigt
6. Ingen

V5) Vilken är den övergripande gestaltningen av parterna?

1. Dominerande positiv till israelerna
2. Dominerande positiv till palestinierna

3. Dominerande negativ till israelerna
4. Dominerande negativ till palestinierna
5. Balanserad/Neutral

(Dominerande positiv handlar om hur mycket i texten en part gestaltas ur en positiv synvinkel. Positiv innebär alltså att bilden av parten blir gynnsam till följd av gestaltningen.)

Dominerande negativ handlar om hur mycket i texten en part gestaltas ur en negativ synvinkel. Negativ innebär alltså att bilden av parten blir missgynnsam till följd av gestaltningen.)

V6) Vilken inställning har aktörerna/källorna som kommer till tals?

1. Dominerande positiv till Israel
2. Dominerande positiv till palestinierna
3. Dominerande negativ till Israel
4. Dominerande negativ till palestinierna
5. Balanserad/Neutral
6. Ingen kommer till tals

(Dominerande positiv/negativ handlar om det aktören som kommer till tals, faktiskt säger; aktören yttrar sig gynnsamt/missgynnsamt mot/om någon av parterna.)

V7) Förekommer det spekulationer i texten?

1. Nej
2. Ja

(Kodaren får leta efter om journalisten själv spekulerar. Det vill säga att personen skriver i stil med "Det här kan leda till fruktansvärda konsekvenser". Alltså enbart författaren till texten och inte personer som blir citerade/intervjuade.)

V8) Vilka teman (vad den handlar om?)

1. Erkännandet

2. Jerusalem
3. Svensk politik
4. Protester på plats (även sammandrabbningar i samband med protester)
5. Protester i Sverige
6. Övrigt

V9) Vilken är den övergripande gestaltningen av parterna i Sverige?

1. Dominerande positiv till judarna
2. Dominerande positiv till araberna/muslimerna
3. Dominerande negativ till judarna
4. Dominerande negativ till araberna/muslimerna
5. Balanserad/Neutral

(Dominerande positiv handlar om hur mycket i texten en part gestaltas ur en positiv synvinkel. Positiv innebär alltså att bilden av parten blir gynnsam till följd av gestaltningen.

Dominerande negativ handlar om hur mycket i texten en part gestaltas ur en negativ synvinkel. Negativ innebär alltså att bilden av parten blir missgynnsam till följd av gestaltningen.)

Kodmanual

V1: Kolla vilken tidning som publicerade nyhetsartikeln.

V2: Dagen det publicerades.

V3: Om det finns olika nyhetsartiklar som även inkluderar faktaruta eller en expert som talar så ska dessa separeras med vanliga artiklar för att kunna se skillnader. Övrigt skapades i syfte om det skulle komma förhandsvisade text på framsidan av en tidning men som hänvisade till en specifik där hela nyhetstexten stod.

V4: Denna variabel ska delas upp i olika värden, om det enbart är politiker som kommer till tals så poängteras det i det första variabelvärdet. Detsamma gäller experter/ elitpersoner, privatpersoner och anonyma personer. Det femte värdet är om det förekommer flera olika aktörer i texterna, till exempel en politiker och en aktör i samma text.

V5: För att variabelvärdena “dominerande positiv/negativ till israelerna” och “dominerande positiv/negativ till palestinierna” inte ska överlappa med varandra så ska det räknas antal gånger när en part gestaltas som negativ medan den andra parten gestaltas som positiv. Är det fler gånger det ena än det andra så får det variabelvärdet en poäng.

V6: För att variabelvärdena “dominerande positiv/negativ till israelerna” och “dominerande positiv/negativ till palestinierna” inte ska överlappa med varandra så ska det räknas hur många antal aktörer som kommer till tals och vilken inställning de har till parterna. Är det ena mer än det andra så får det variabelvärdet en poäng.

V7: Kodaren får leta efter om journalisten själv spekulerar. Det vill säga att personen skriver i stil med “Det här kan leda till fruktansvärda konsekvenser”. Alltså enbart författaren till texten och inte personer som blir citerade/intervjuade. För att få ett gemensamt resultat så ska detta diskuteras bland kodarna efteråt.

V8: Olika teman om vad texten handlar om har satts upp men om det förekommer teman som författarna inte tänkt på så kommer dessa läggas till som variabelvärden.

V9: För att variabelvärdena “dominerande positiv/negativ till judarna” och “dominerande positiv/negativ till araberna/palestinierna” inte ska överlappa med varandra så ska det räknas antal gånger när en part gestaltas som negativ medan den andra parten gestaltas som positiv. Är det fler gånger det ena än det andra så får det variabelvärdet en poäng. Då denna variabel är kopplat till temat “Protester i Sverige” så undersöks inte israeler och palestinier utan istället är fokus på judar och muslimer/araber.